

№ _____

Голові Комітету Верховної Ради
України з питань боротьби з
організованою злочинністю
і корупцією
В.А. Бевзу

Шановний Валерію Ананійовичу!

На Ваш лист від 10 лютого 2012 № 04-12/1-330 надаємо інформацію щодо реалізації Нацдержслужбою України положень Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції», а також проблемних питань та пропозиції їх вирішення.

Додаток: на 6 арк.

З повагою

Голова Нацдержслужби України

В. Толкованов

Гекалюк 256-00-70

М2 Нацдержслужба
№1034/23-12 від 05.03.2012

17:20:31

Інформація

Нацдержслужби України стосовно дотримання положень Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції» та пропозиції щодо підвищення ефективного його застосування

Заходи, здійсненні Нацдержслужбою України

Нацдержслужбою України з часу прийняття Верховною Радою України Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції» (далі – Закон) проводилася робота із удосконалення нормативно-правової бази з питань державної служби та запобігання проявам корупції серед державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування.

Так, на виконання Плану організації підготовки проектів актів, необхідних для забезпечення реалізації Закону України від 07.04.11 № 3206 «Про засади запобігання і протидії корупції», схваленого на засіданні Кабінету Міністрів України 29.06.2011 протоколом № 44, Нацдержслужбою України розроблено, а Урядом прийнято наступні постанови:

від 12.10.2011 № 1044 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 13 червня 2000 р. № 950» (удосконалено Порядок проведення службового розслідування стосовно осіб, уповноважених на виконання функцій держави або органів місцевого самоврядування);

від 12.10.2011 № 1072 «Про затвердження Порядку інформування Національного агентства України з питань державної служби про осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, які звільнені у зв'язку з притягненням до відповідальності за корупційне правопорушення»;

від 16.11.2011 № 1195 «Про затвердження Порядку передачі дарунків, одержаних як подарунки державі, Автономній Республіці Крим, територіальній громаді, державним або комунальним установам чи організаціям»;

від 11.01.2012 № 16 «Про затвердження Порядку зберігання документів і використання відомостей, зазначених у декларації про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру, та відомостей щодо відкриття валютного рахунка в установі банку-нерезидента»

та розпорядження:

від 06.07.2011 № 642-р «Про підвищення кваліфікації державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування з питань запобігання проявам корупції на державній службі та службі в органах місцевого самоврядування»/

Також Нацдержслужбою України здійснено комплекс заходів, спрямованих на запобігання проявам корупції серед державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування.

Так, на виконання вищезазначеного розпорядження Кабінету Міністрів України від 06.07.2011 № 642-р запроваджено:

обов'язкове підвищення кваліфікації з питань запобігання і протидії корупції на державній службі та службі в органах місцевого самоврядування для всіх категорій посад державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування;

розроблення закладами післядипломної освіти спеціалізованих професійних програм підвищення кваліфікації державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування з питань запобігання і протидії корупції на державній службі та службі в органах місцевого самоврядування.

Нацдержслужбою розроблено та видано накази:

«Про організацію підвищення кваліфікації державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування з питань запобігання та протидії проявам корупції на державній службі та службі в органах місцевого самоврядування за державним замовленням у 2011 році»;

«Про затвердження вимог до змісту професійних програм підвищення кваліфікації державних службовців та посадових осіб органів місцевого самоврядування»;

«Про затвердження методичних рекомендацій щодо розробки програм тематичних постійно діючих і короткострокових семінарів, тренінгів, спеціалізованих короткострокових навчальних курсів».

Проведена робота щодо формування списків та підготовки тренерів для здійснення підвищення кваліфікації державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування з питань запобігання та протидії корупції з числа працівників обласних державних адміністрацій, викладачів центрів перепідготовки та підвищення кваліфікації, галузевих навчальних закладів післядипломної освіти та вищих навчальних закладів, що мають ліцензії на здійснення освітніх послуг з підвищення кваліфікації за освітнім напрямом «Державне управління».

Першим комунікативним заходом у контексті вивчення нового антикорупційного законодавства було проведення 7-8 листопада 2011 року на базі Нацдержслужби України для директорів регіональних центрів перепідготовки та підвищення кваліфікації навчального семінару щодо організації у регіонах підвищення кваліфікації державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування з питань запобігання та протидії корупції. Протягом семінару учасники обговорили особливості нового антикорупційного законодавства та його імплементації, європейський та український досвід розробки та впровадження навчальних програм з питань запобігання і протидії корупції та впровадження кодексів етичної поведінки в органах публічної влади, проаналізували вимоги до організації підвищення кваліфікації з цього напрямку.

Наступним етапом у проведенні антикорупційного навчання став міжнародний навчальний семінар з питань нового антикорупційного законодавства, який відбувся у приміщенні Нацдержслужби України 21 та 22 листопада 2011 року.

Партнером в організації вказаних заходів, які проводилися зокрема за підтримки Міністерства закордонних справ Королівства Данії, офіс проекту «Технічна підтримка реформування державного сектору. II фаза», інших міжнародних організацій, була Національна академія державного управління при Президенті України.

З метою надання консультативно-інформаційної допомоги та здійснення контролю щодо належної організації та проведення семінарів-навчань для державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування з питань запобігання та протидії корупції, представники центрального апарату Нацдержслужби України упродовж грудня поточного року приймали участь у зазначених семінарах. Кращі практики, результати проведеної роботи будуть враховані при організації навчання у наступному році.

Протягом року в Національній академії внутрішніх справ та її територіальних відділеннях, а також Національній академії державного управління при Президенті України, її регіональних інститутах та обласних центрах перепідготовки та підвищення кваліфікації з питань запобігання та протидії корупції підвищили кваліфікацію понад 20 тисяч державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування.

Крім того, у центральному апараті Нацдержслужба України у складі контрольного управління утворено відділ контролю за дотриманням законодавства по боротьбі з корупцією, одним із основних завдань якого є здійснення заходів щодо запобігання проявам корупції серед державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування, як це передбачено підпунктом 13 пункту 4 Положення про Національне агентство України з питань державної служби, затвердженого Указом Президента України від 18.07.11 № 769/2011.

У зв'язку із затвердженням Президентом України Порядку проведення спеціальної перевірки відомостей щодо осіб, які претендують на зайняття посад, пов'язаних із виконанням функцій держави або місцевого самоврядування (Указ Президента України від 25.01.2012 № 33/2012) Нацдержслужбою України 24 лютого 2012 року проведено нараду керівників кадрових служб центральних та місцевих органів виконавчої влади, на якій обговорено проблемні питання, що виникають під час проведення спеціальної перевірки відомостей щодо осіб, які претендують на зайняття посад, пов'язаних із виконанням функцій держави або місцевого самоврядування.

Учасники наради підтримали пропозицію Нацдержслужби України розробити та затвердити спільним наказом органів, які проводять спеціальну перевірку, відповідну Інструкцію про порядок проведення спеціальної перевірки, яка наразі розроблена Нацдержслужбою України та надіслана до заінтересованих органів на погодження.

Проблемні питання, пов'язані з реалізацією, Закону та можливі пропозиції щодо їх вирішення з метою підвищення ефективного його застосування

Проблемне питання	Пропозиції щодо можливого вирішення
<p>Статтею 7 Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції» встановлені обмеження для державних службовців щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності (крім викладацької, наукової і творчої діяльності, медичної практики, інструкторської та суддівської практики із спорту).</p> <p>Разом з тим, з урахуванням частини другої статті 7 вказаного Закону, у разі якщо Конституцією і законами України для окремих посад встановлено спеціальні обмеження щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності, то їх додержання забезпечується за спеціальними процедурами.</p> <p>Статтею 12 Закону України «Про місцеві державні адміністрації» встановлені вимоги до посадових осіб місцевих державних адміністрацій. Зокрема, даною нормою статті Закону передбачено, що голови місцевих державних адміністрацій, їх заступники, керівники управлінь, відділів, інших структурних підрозділів місцевих державних адміністрацій не можуть суміщати свою службову діяльність з іншою, в тому числі на громадських засадах, крім викладацької, наукової та творчої діяльності у позаробочий час.</p> <p>Окрім того, частиною першою статті 120 Конституції України прямо передбачено, що члени Кабінету Міністрів України, керівники центральних та місцевих органів виконавчої влади не мають права суміщати свою службову діяльність з іншою роботою, крім викладацької, наукової та творчої у позаробочий час.</p> <p>Крім того, норма статті 12 Закону України «Про місцеві державні адміністрації» негативно впливає на забезпечення навчального процесу в навчальних закладах системи підвищення кваліфікації (працівники державних органів як практики не можуть бути залучені до навчального процесу у навчальних закладах системи підвищення кваліфікації).</p>	<p>Пропонується внести відповідні зміни до статті 12 Закону України «Про місцеві державні адміністрації», з якої, зокрема, виключити такі слова:</p> <p><i>«...їх заступники, керівники управлінь, відділів, інших структурних підрозділів місцевих державних адміністрацій...».</i></p>
<p>Пунктом 2 частини першої статті 7 Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції» передбачено заборону, особам уповноваженим на виконання функцій держави або місцевого самоврядування входити до складу органу управління чи наглядової ради підприємства або організації, що має на меті одержання прибутку (крім випадків, коли особи здійснюють функції з управління акціями (частками, паями), що належать державі чи територіальній громаді, та представляють інтереси держави чи територіальної</p>	<p>Пропонується внести зміни до Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції». Зокрема, у підпункті 2 частини другої Закону слова «органу управління» замінити словами «правління, інших виконавчих органів».</p>

<p>громади в раді товариства (спостережній раді), ревізійній комісії господарського товариства), якщо інше не передбачено Конституцією або законами України.</p> <p>Чинним законодавством не передбачено заборони володіти корпоративними правами для осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, однак може бути обмежено їх здійснення.</p> <p>Водночас, правозастосовна практика Закону свідчить про неоднозначність сприйняття норми частини другої статті 7 Закону, зокрема, правоохоронні органи вважають володіння особами, уповноваженими на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, корпоративними правами порушенням обмежень щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності, встановлене пунктом 2 частини першої статті 7 вказаного Закону.</p>	
<p>Відповідно до статті 25 Закону України «Про державну службу» прийняття на державну службу на посади третьої – сьомої категорій здійснюється на конкурсній основі. З урахуванням того, що норма статті 11 Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції» вимагає проведення спеціальної перевірки кандидатів, фактичне призначення кандидата на посаду затримується на строк понад два місяці, що не дає змоги державному органу виконати на належному рівні покладені на нього повноваження.</p> <p>Водночас у разі переведення кандидата на, який перебуває на державній службі, а також особи, посада якої належить до політичних посад, на іншу посаду в межах системи органів державної влади, виняток Законом не встановлено.</p> <p>Подібна ситуація має місце і в органах місцевого самоврядування.</p>	<p>Пропонується внести зміни до статті 11 закону України «Про засади запобігання і протидії корупції», зазначивши, що у разі переведення, призначення кандидата, який перебуває на державній службі (службі в органах місцевого самоврядування), а також особи, посада якої належить до політичних посад, на іншу посаду з одного в інший державний орган (орган місцевого самоврядування) спеціальна перевірка стосовно таких осіб не проводиться.</p>
<p>До Нацдержслужби надходять звернення щодо відповідності законодавству призначень осіб на посади, пов'язаних із виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, які відбулися у період з 1 по 28 січня 2012 року (тобто з дня набрання чинності статті 11 Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції» до набрання чинності Порядку про організацію спеціальної перевірки).</p>	<p>Пропонується внести зміни до прикінцевих та перехідних положень Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції», встановивши, що непроведення спеціальної перевірки щодо осіб, які призначені на посади, пов'язаних із виконанням функцій держави або місцевого самоврядування у період з 1 січня 2012 року до дня набрання чинності Порядком організації проведення спеціальної перевірки не вважається порушенням статті 11 вказаного Закону.</p>
<p>Пунктом 11 Примітки до Декларації про майно, доходи витрати і зобов'язання фінансового характеру за 20... рік - додатку до Закону України «про засади запобігання і протидії корупції» передбачено заповнення декларантом поле «усього», зокрема, у позиції 56, якщо разова витрата (вклад/внесок) дорівнює або перевищує 150 тис. гривень. В той же час вказане обмеження не</p>	<p>Пропонується внести зміни до пункту 11 Примітки до Декларації про майно, доходи витрати і зобов'язання фінансового характеру за 20... рік – додатку до Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції», доповнивши після цифр «59» цифрами «62».</p>

поширюється на членів сім'ї декларанта при заповненні позиції 62 пункту «Б. Фінансові зобов'язання членів сім'ї декларанта», що змушує членів сім'ї декларанта (які не обов'язково є особами, уповноваженими на виконання функцій держави) зазначати свої витрати на утримання майна, зазначеного у розділах III-V, сума яких становить менше 150 тис. гривень). Реалізувати норму у такому вигляді буде досить обтяжливо.	
--	--

Пропонуємо внесення зазначених змін розглянути під час підготовки до другого читання законопроекту «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції» (реєстр. номер 9473).

**Начальник контрольного управління
Нацдержслужби України**

Ю. Єгоров